

متن پرسش

سلام حضرت استاد: خسته نباشید. یکی از خواسته های فطری ما کسب علم و دانش است. کسی که خداوند به او استعدادهاى زیادى داده اعم از هنر و حافظه قوی و فهم فلسفى و عرفانى و ریاضى و ... و مى تواند با برنامه ریزى و وصل به حق، ذوالفنون شود (مثل علامه حسن زاده) ولی با بطالت و بی برنامه گى و تنبلى فقط در یک حوزه متخصص شود یا در هیچ حوزه اى نشود، دیر یا زود فریاد نارضایتى فطرت در دنیا بلند مى شود و منشا برخى افسردگى ها، همین جواب ندادن به استعدادهاست و در قیامت هم مثل استعدادهاى عرفانى جای خالى این استعدادها ولو دانشمندی در علوم پایه باشد را مى بیند و حسرت مى خورد و حسرت نداشتن مقامات علمى را مى خورد. درست است در آنجا شیمی و خطاطى و زبان انگلیسى و... به درد نمى خورد ولی ملکه اینها را با خود آنجا مى برد و از این ملکه خیللى کار برمی آید. (همانطور که علامه مجتهد در طب قدیم و ریاضى و نجوم و... هستند) ولی این نارضایتى صادق فطرت با نارضایتى کاذب غریزه که طلب علم برای مدرک و شهرت و مقام و ثروت باشد خیللى متفاوت است و شما، غصه نخوردن برای مدرک و اینکه آن را دنیا مى دانید قسم دوم است نه اول و باید دقت کرد. اگر این استنباط من از فرمایشات شما درست باشد خیللى ها با کوتاهی در استعدادها، قیامت حسرت خواهند خورد. درست فهمیده ام درس را استاد؟ مى خواهم مقاله اى تنظیم کنم بیخشید استاد که همه نوع سوال ساده اى مى پرسم. سپاس بسیار از این همه لطف شما در تحمل من.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نکات خوبی مى فرمایید. منتها عنایت بفرمایید در قیامت که شرایط «إِلَیْهِ رَاجِعُونَ» است و رجوع إلی الله در میان است، ما از نداشتن علوم و ملکاتى در حسرت هستیم که در این رجوع باید به ما کمک کند و از نوع علم و عمل را کم داریم. موفق باشید